



Dreptul



ISSN 1857-3185

VINERI

2 martie

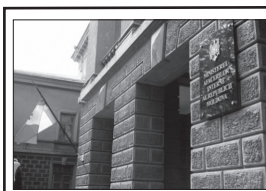
2012

Anul XI
nr. 8 (411)

8 pagini – 3 lei

Săptămînal juridic

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com



**MAI reiterează
reglementările
legislative ale
întunirilor în masă**

pag. 3



**Aprecierile experților
privind eficiența
Parlamentului în
sesiunea septembrie-
decembrie 2011**

pag. 4



**Drepturile și obligațiile
lucrătorilor pentru
asigurarea securității și
sănătății în muncă**

pag. 6

Vlad Filat: Lansarea negocierilor privind Zona de Comerț Liber cu UE – o realizare importantă

Prim-ministrul Vlad Filat a avut o întrevedere cu Comisarul European pentru Comerț, Karel de Gucht, după care, cei doi oficiali au susținut o conferință de presă comună, a relatat Direcția comunicare și relații cu presa de la Guvern.

În cadrul discuției au fost abordate aspecte ce vizează dialogul dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, în special pe dimensiunea comercial-economică.

Vlad Filat a exprimat gratitudine pentru susținerea acordată țării noastre de Uniunea Europeană în privința lansării negocierilor privind instituirea Zonei de Comerț Liber Aprofundat și Cuprinzător (DCFTA), precum și pentru sprijinul politic și financiar. Premierul a reconfirmat voința politică a Guvernului Republicii Moldova de a promova în continuare reformele necesare pentru instituirea cât mai rapidă a Zonei de Comerț Liber Aprofundat și Cuprinzător cu UE.

De menționat că procesul de negocieri pe marginea creării Zonei de Comerț Liber Aprofundat și Cuprinzător cu UE este parte a procesului de negociere a Acordului de Asociere dintre RM și UE și

are o deosebită importanță pentru întreg procesul de integrare europeană a Republicii Moldova.

În cadrul conferinței de presă comune, prim-ministrul a declarat că lansarea negocierilor privind crearea Zonei de Comerț Liber Aprofundat și Cuprinzător cu UE este o realizare importantă, iar implementarea acestui obiectiv înseamnă noi oportunități pentru agenții economici din țara noastră, dar și o motivație suplimentară pentru investitori străini.

Premierul s-a referit la progresul înregistrat în domeniul comerțului Republicii Moldova cu statele-membre ale UE, precizând că actualmente 49% din exportul mărfurilor din RM sînt orientate spre statele-membre ale UE, iar 43,5% reprezintă importuri din UE.

Șeful Cabinetului de Miniștri a subliniat că obținerea din partea UE a unei decizii favorabile pentru lansarea negocierilor pe marginea stabilirii Zonei de Comerț Liber Aprofundat și Cuprinzător cu UE este o decizie importantă, dar este doar un început. Vor urma runde de negocieri intense cu reprezentanții UE, care vor derula în paralel cu o agendă ambițioasă de

reforme implementate pe plan intern în conformitate cu recomandările Comisiei Europene.



În același timp, crearea Zonei de Comerț Liber Aprofundat și Cuprinzător cu UE va constitui o oportunitate adițională și pentru agenții economici din regiunea transnistreană, care beneficiază actualmente deja de Preferințele Comerciale Autonome ale UE.

„Dialogul pe care l-am avut pînă acum cu experții europeni referitor la DCFTA a fost unul construc-

tiv și dinamic. La 18 ianuarie, la Chișinău, a fost stabilit calendarul negocierilor pentru 2012. S-a convenit asupra

principiilor și modalităților de bază pentru desfășurarea negocierilor, iar în perioada 19-23 martie va avea loc prima rundă de negocieri plenară asupra conținutului viitorului document privind crearea Zonei de Comerț Liber Aprofundat și Cuprinzător dintre RM și UE”, a specificat Vlad Filat.

Premierul a menționat că Guvernul Republicii Moldova este pregătit pentru aceste

negocieri și e determinat să depună tot efortul pentru semnarea cât mai rapidă a Acordului privind instituirea Zonei de Comerț Liber Aprofundat și Cuprinzător cu UE.

La rîndul său, Comisarul European pentru Comerț a apreciat acțiunile întreprinse de Guvernul Republicii Moldova pînă la această etapă și a exprimat speranța că această dinamică va fi menținută în continuare.

„Astăzi este punctul de cotitură în relațiile comerciale dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, pentru care a fost nevoie de mult efort din partea partenerilor”, a declarat Karel de Gucht și a felicitat Guvernul Republicii Moldova pentru acest succes.

Oficialul a menționat că instituirea Zonei de Comerț Liber Aprofundat și Cuprinzător cu UE reprezintă o oportunitate pentru reformarea sistemului economic al Republicii Moldova și ajustarea lui la standardele europene. Totodată, Karel de Gucht a subliniat importanța acestui proces pentru consolidarea imaginii țării noastre în fața investitorilor.

„Unele studii arată că volumul schimbului comercial dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană a crescut substanțial, atingînd cifra record de 2,7 miliarde de euro. Totodată, există potențial nevalorificat în acest sens, din cauza că producătorii din Republica Moldova nu corespund criteriilor UE. Astfel, în urma conformării cerințelor pentru semnarea Acordului privind instituirea Zonei de Comerț Liber Aprofundat și Cuprinzător cu UE, producătorii moldoveni vor deveni mai competitivi. UE va continua să susțină Republica Moldova inclusiv prin instrumente speciale de finanțare. Pentru perioada anilor 2011-2013, asistența totală constituie 273 milioane de euro, iar pentru perioada ulterioară, 2014-2020, se pregătește un nou cadru de asistență pentru Republica Moldova”, a precizat Comisarul European pentru Comerț.

Acordul privind instituirea Zonei de Comerț Liber Aprofundat și Cuprinzător RM-UE urmează a fi semnat în cadrul Summit-ului Parteneriatului Estic care va avea loc în toamna anului 2013.

BERD și Guvernul Republicii Moldova au stabilit prioritățile pentru anul 2012

Viceprim-ministrul, ministrul Economiei Valeriu Lazăr a avut o întâlnire cu Julia Otto, director BERD pentru Republica Moldova. În cadrul întrevierii a fost efectuată o trecere în revistă a proiectelor comune dintre BERD și țara noastră.

„Anul 2011 a fost un an pozitiv pentru Republica Moldova. De curînd a fost întărit și Planul anual pentru 2012, cu un volum de investiții estimat între 70 și 120 mil. euro, ce va cuprinde 11 proiecte concrete pentru diverse domenii de dezvoltare în Republica Moldova”, a menționat Julia Otto.

La rîndul său, Valeriu Lazăr a apreciat înalt disponibi-

litatea BERD-ului de a oferi suport Republicii Moldova, în special în această perioadă de reforme structurale inițiate de către Guvern în economia națională

„Este binevenit faptul că s-a decis alocarea unor sume concrete pentru dezvoltarea infrastructurii drumurilor, dezvoltarea sectorului energetic, aprovizionarea centralizată cu apă și alte noi proiecte de anvergură, atât de necesare pentru Republica Moldova”, a declarat Valeriu Lazăr.

Totodată, reprezentanții BERD-ului au punctat obiectivele preconizate pentru anul 2012 și cele care urmează să fie finalizate în 2013.



Începe ziua cu DREPTUL!

◆ **Flash****Ministerul Agriculturii elaborează de urgență modificări în Regulamentul de subvenționare**

În legătură cu seceta de anul trecut și gerurile din acest an, Ministerul Agriculturii elaborează de urgență modificări în Regulamentul de subvenționare. Fondul de subvenții rămâne același, dar prioritățile de dotare se vor schimba.

Plantațiile de rapiță au fost compromise în proporție de 80%, o treime din suprafețele de cereale vor fi reînsămânțate. Au fost afectate livezile și strugurii de masă. În situația existentă Guvernul își corectează planurile.

După o serie de consultări cu producătorii agricoli s-a decis de a schimba prioritățile de distribuire a dotațiilor. Pentru producătorii agricoli va fi simplificată procedura de asigurare în caz de riscuri. Jumătate din suma asigurării va fi compensată de stat, 10% se vor adăuga pentru asigurarea de riscuri în domeniul cultivării producției ecologice pure. O atenție mai mare se va acorda legumiculturii.

Cel mai frecvent, producătorii agricoli solicită dotații pentru procurarea tehnicii, sistemelor de irigații și alt utilaj special. În acest an fondul de subvenționare s-a dublat în comparație cu anul trecut și constituie 400 de milioane de lei. Funcționarii sînt convinși, că de dotații vor beneficia toți doritorii. De la începutul lunii, la agenție au parvenit peste 100 de cereri pentru compensații, altele circa 200 sînt examinate.

Din toamnă vor apărea cantine cu autoservire în școlile din Chișinău

Școlile și grădinițele din municipiul Chișinău ar putea, din toamnă, să treacă de la sistemul clasic de alimentare la autoservire. Primarul Dorin Chirtoacă s-a inspirat din practica instituțiilor de învățămînt din orașul Stockholm, Suedia, unde a efectuat o vizită săptămîna trecută.

Experiența Suediei arată că formula de autoservire este mai eficientă. „Copilul mîncă ce și cît dorește. Ca rezultat, s-au redus cheltuielile, dar și copiii au devenit mai responsabili”, a menționat primarul la ședința operativă de la Primărie.

Potrivit unui comunicat de presă al Primăriei, inițial, noua metodă va fi implementată în cîteva instituții de învățămînt ca proiect-pilot. Din toamnă proiectul se va extinde în toate instituțiile de învățămînt preșcolar și preuniversitar din municipiu.

FISC-ul îi așteaptă pe cei cu cel puțin două surse de venit

Declarația pe venit este necesar a fi depusă de către toate persoanele fizice care au avut, pe parcursul anului 2011, cel puțin 2 surse de venit, suma totală a căror depășește 25 200 lei.

La moment există două modalități de depunere a declarației pe venit: în scris pe hîrtie sau prin intermediul „Declarației electronice”.

Persoanele fizice pot beneficia de „Declarația electronică” dacă se înregistrează inițial pe portalul servicii.fisc.md. Ulterior, serviciul devine funcțional după ce utilizatorul se prezintă la oficiul de conectare pentru a primi semnătura de autentificare fiscală, care se eliberează gratuit și se oferă pe o perioadă de 5 ani. La abonarea serviciului, cetățeanul semnează un contract de mandat, pentru care prezintă buletinul de identitate în original și copie, pe adresa str. Ștefan cel Mare 162, etajul 2, biroul 220.

Impozitul pe venit pentru persoanele fizice este de 7% din venitul anual, dacă nu depășește suma de 25 de mii de lei. Dacă această sumă este depășită, impozitul este de 18 la sută din venitul anual.

Informații suplimentare se pot obține la numărul de telefon: (022) 822 222.

În cinematografele din Moldova ar putea fi interzisă publicitatea

În cinematografele din Moldova ar putea fi interzisă difuzarea publicității pînă și după filme, în cazul în care Parlamentul va aproba proiectul de lege propus de un grup de deputați liberali.

Autorii proiectului – Valeriu Munteanu, Corina Fusu, Vadim Cojocar și Gheorghe Brega, consideră că amendamentele propuse la Legea privind publicitatea și Codul contravențiilor administrative vor asigura protecția drepturilor consumatorilor, care vor fi scutiți de obligațiunea de a privi publicitate pînă la derularea filmelor. Aceasta va contribui la scopul inițial pentru care sînt vizitate cinematografele – de a privi filme în timpul prevăzut.

Pentru încălcarea acestor prevederi, deputații liberali propun amendarea agenților economici respectivi cu sume cuprinse între 50 și 300 de unități convenționale (de la 1000 pînă la 60 000 de lei).

Potrivit autorilor inițiativei legislative, difuzarea publicității în cantități prea mari a devenit un motiv pentru a nu frecventa cinematografele.

Sancțiuni în valoare de 20 de salarii medii pentru partidele care nu-și prezintă rapoartele financiare

Partidele politice care nu-și vor prezenta rapoartele financiare vor fi excluse din cursa electorală. Amendamentul în cauză este propus într-un proiect de modificare a Legii privind partidele politice.

Președintele Comisiei Electorale Centrale, Iurie Ciocan, a menționat că R. Moldova are nevoie de legi foarte exacte la aspectul de procedură și termen de aplicare. Proiectul propus obligă partidele politice să prezinte rapoartele financiare cu toate datele despre venituri, inclusiv donațiile din partea persoanelor juridice și fizice. În proiect se stabilește exact termenul cînd urmează rapoartele în cauză să fie prezentate. „Toate detaliile noi

le-am descris în proiect. Este foarte important din punctul nostru de vedere, deoarece anume aceste rapoarte servesc temei în inițierea unor eventuale verificări”, a menționat președintele CEC.

Managerul de proiect de la Fundația Internațională pentru Sisteme Electorale, Natalia Iuraș, a menționat că unul din amendamentele la lege este ca rapoartele financiare să cuprindă cel puțin bunurile și obligațiile partidului, veniturile, toate donațiile obținute de partid, dar și cheltuielile. În proiect se propune ca rapoartele financiare să fie transmise CEC-ului pentru verificare.

Dacă partidele nu vor respecta termenele de prezentare a rapoartelor, vor

introduce date incorecte sau vor utiliza alocațiile de la bugetul de stat contrar destinațiilor, vor fi sancționate. Sancțiunile vor fi graduale: avertisment, amenda de la 5 salarii medii lunare, suspendarea alocațiilor de la bugetul de stat, amenda de 20 de salarii medii lunare și ultima – sesizarea de către CEC a Ministerului Justiției pentru inițierea procedurii de dizolvare a partidului politic.

În cazul încălcării articolului „Donații”, în termen de 10 zile, partidele politice vor trebui să returneze sumele care le-au fost donate. În caz contrar, CEC-ul va cere înlăturarea încălcărilor în termen de 3 zile. Dacă nici atunci partidele nu se vor conforma, li se va aplica

o amendă în mărimea dublă a sumei respective.

Persoanele juridice care au o datorie mai veche de 60 de zile nu vor putea să doneze bani partidelor politice. Deocamdată, nu a fost găsit mecanismul de reglementare a donațiilor din remitențe.

Cît privește cotizațiile, informația despre mărimea acestora și modul de achitare va fi disponibilă pe pagina web a CEC-ului și a partidului politic.

La capitolul finanțarea publică, se propune ca 0,2% din bugetul de stat (42,7 milioane de lei pentru 2012) să fie alocate partidelor politice.

Proiectul este supus debaterilor și urmează să fie votat de Parlament pînă la 1 octombrie curent.

Transportarea coletelor peste hotare se va efectua în bază de licență

Prestarea serviciilor poștale de tipul păstrării, colectării și transportării internaționale a coletelor ar putea să se desfășoare numai în baza unei licențe. Un proiect de lege în acest sens a fost elaborat de Ministerul Finanțelor și publicat pe 27 februarie, pe site-ul oficial al instituției.

Proiectul a fost elaborat în scopul combaterii infracțiunilor în ceea ce privește transportarea coletelor internaționale însoțite de către persoane neautorizate, a legaliză-

rii acestui gen de activitate, precum și monitorizarea livrărilor de mărfuri și perceperea drepturilor de import/export.

În nota informativă se mai menționează că proiectul respectiv va contribui direct la suplinirea bugetului de stat și va diminua schemele frauduloase de transportare pe cale rutieră a bagajului internațional neînsoțit.

Proiectul de lege urmează a fi discutat și aprobat de Guvern.

Agentul termic calculat pentru februarie mai scump cu 20%

Vom plăti mai mult pentru agentul termic consumat în luna februarie. Responsabilii preconizează că facturile la căldură vor fi mai scumpe cu cel puțin 20 la sută față de luna ianuarie. Și asta pentru că, în această perioadă, complexul termoelectric a livrat mai mult agent termic din cauza temperaturilor scăzute.

Consumatorii din Capitală vor achita suplimentar cîte 30 de lei pentru fiecare metru pătrat din locuință. Asta înseamnă o scumpire a facturii

lor cu cel puțin 20 la sută față de luna trecută. În condițiile în care, în luna ianuarie 85 la sută din apartamentele din Chișinău au fost facturate cu pînă la 1500 de lei, pentru februarie vor achita în medie cu 300 de lei mai mult. În aceste condiții, rata de achitare a facturilor pentru luna ianuarie este de 62 la sută. În ceea ce privește apa caldă, responsabili din Primărie dau asigurări că odată cu reducerea costului nu va avea de suferit calitatea acestui serviciu. Tempe-

ratura apei calde va rămîne neschimbată - 55 de grade. Chiar dacă a fost modificată formula de calcul prin reducerea temperaturii de la 55 la 50 de grade.

Precizăm, că săptămîna trecută Consiliul municipal Chișinău a redus prețul apei calde cu circa 10 lei. Acum un metru cub de apă caldă costă 39 de lei față de 48 lei, cît costa anterior. Autoritățile locale dau vin și cu propunerea de a stabili un tarif diferențiat pentru perioada de primăvară-toamnă.

Felinare stinse pe străzi din cauza datoriilor

Două străzi din Capitală se cufundă în beznă în fiecare noapte. Felinarele s-au stins pe strada Alba Iulia din sectorul Buiucani, în perimetrul Ion Creangă și Ion Pelivan, și pe bulevardul Decebal de la Botanica, între străzile Valea Crucii și Burebista.

Compania „Gas Natural Fenosa” a întrerupt alimentarea cu energie electrică pe cele două artere din cauza datoriilor de circa 6 milioane de lei acumulate de întreprinderea municipală „Lumteh”.

„Sînt cheltuieli planificate, însă deocamdată nu a fost aprobat bugetul municipal și nu am putut face transferul”, a explicat șeful întreprinderii, Nicolae Vereșco.

După negocierile cu reprezentanții „Gas Natural Fenosa”, autoritățile municipale au obținut un răgaz pînă la 15 martie. Pînă

atunci urmează să achite datoriile sau va fi deconectat iluminatul stradal și de pe alte străzi.

Primarul Capitalei Dorin Chirtoacă a precizat că această situație este cauzată de faptul că în 2011 bugetul municipal a fost „micșorat artificial” cu aproape 100 de milioane de lei. „Această problemă nu poate fi rezolvată imediat. Avem nevoie de jumătate de an pentru a atenua consecințele datoriilor formate anul trecut. Din păcate, din această cauză au de suferit mai multe subdiviziuni”, a menționat edilul.

Luna aceasta au rămas fără curent electric din cauza datoriilor și cîteva blocuri ce aparțin Regiei Transport Electric. Întreprinderea nu a putut să plătească facturile pentru că de mai multe luni are conturile blocate.

Amendamente la Codul muncii: Cine lucrează și cine se odihnește în zilele declarate lucrătoare

Potrivit unui proiect de lege, plasat pe site-ul oficial al Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Codul muncii ar urma să fie modificat și completat. Una dintre completări se referă la categoriile de salariați ce nu sînt obligați să se prezinte la serviciu în zilele declarate lucrătoare.

Astfel, dacă proiectul de lege va fi aprobat, salariații care în ziua declarată zi de odihnă nu se aflau încă în raporturi de muncă cu angajatorul, salariații ale căror contracte individuale erau suspendate, precum și salariații care în ziua respectivă se aflau în concediu medical, în concediu de odihnă anual, în concediu neplătit și în concediu de studii, nu vor avea obligația de a se prezenta la serviciu în ziua declarată zi lucrătoare.

Menționăm că, potrivit Hotărîrii Cabinetului de Miniștri, din 22 februarie 2012, 9 martie a fost declarată zi de odihnă și 3 martie - zi lucrătoare. Angajatorii, avînd în vedere actuala redacție a Codului muncii, ar urma să impună salariații care se află în concediu pe data de 9 martie să iasă la serviciu pe 3 martie ca toți ceilalți angajați. Este de menționat că această obligație apare dacă ziua de 3 martie nu este o zi din perioada concediului.

MAI reiterează reglementările legislative ale întrunirilor în masă

Democratizarea vieții publice, inclusiv respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, constituie obiective primordiale în contextul de integrare a Republicii Moldova în comunitatea internațională. Astăzi, mai pregnant decât oricând este necesară această democratizare, astfel încât cetățenii să fie liberi să-și expună opiniile vizavi de cineva sau ceva, să ia atitudine față de o anumită situație, ținând cont de limita legislației în vigoare. Evident că în acest caz nu putem să nu vorbim despre Legea întrunirilor. Așadar, dacă anterior libertatea întrunirilor era cumva mai restricționată, astăzi putem afirma că situația s-a schimbat la acest capitol în sens pozitiv. Prin urmare, a crescut numărul întrunirilor pașnice, în timp ce manifestările problematice s-au micșorat.

Potrivit Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, anul trecut în țara noastră au avut loc 14 275 de întruniri în masă cu caracter social-politic, cultural, de divertisment, sportiv și religios, desfășurate pe teritoriul Republicii Moldova, cu participarea a circa 5 918 400 persoane.

Ținând cont de situația în cauză, Ministerul Afacerilor Interne reiterează prevederile Legii privind întrunirile nr.26 din 22.02.2008, care reglementează modul de organizare și de desfășurare a întrunirilor în afara clădirilor.

Astfel, conform articulu-

lui 6, organizatorii ai întrunirilor pot fi persoane fizice cu capacitate deplină de exercițiu, grupuri de persoane, precum și persoane juridice. Minorii care au împlinit vârsta de 14 ani, precum și persoanele declarate incapabile, pot orga-

a ordinii, membrii căruia vor purta semne distinctive, despre care vor fi informate autoritățile.

Participanții la întrunire sînt obligați, conform art.19, să respecte legislația, ordinea publică și cererile legiti-

va desemna un reprezentant, despre care va informa organizatorul și organul de poliție, care va fi responsabil de desfășurarea legală a întrunirii.

Sarcinile de bază ale organelor de poliție în timpul desfășurării întrunirilor con-

ministrației locale, conform art.21, va solicita organizatorilor și poliției să intervină pentru a îndepărta de la întrunire participanții concresci care s-au făcut vinovați de comiterea actelor ilegale. În cazul constatării încălcării grave a prevederilor art.8, iar alte acțiuni nu sînt eficiente pentru desfășurarea întrunirii în mod legal, reprezentantul autorității publice locale va cere organizatorului sistarea întrunirii. În cazul în care organizatorul nu se supune cerințelor reprezentantului local sau nu reușește sistarea întrunirii, reprezentantul va cere nemijlocit participanților să părăsească locul întrunirii, după care va solicita ajutorul poliției.

Dispersarea forțată a întrunirii va avea loc doar în condițiile respectării procedurii prevăzute în art.22 al Legii nr.26, care cuprind în ordine consecutivă:

- solicitarea organizatorului și/sau a reprezentantului administrației locale participanților să părăsească locul întrunirii;

- avertizarea adresată participanților deja de către poliție, că se va recurge la dispersare forțată, inclusiv despre posibilitatea aplicării mijloacelor speciale;

- acordarea unui termen rezonabil participanților să părăsească locul întrunirii (durata termenului se va stabili în funcție de numărul participanților, pentru ca aceștia să poată părăsi fără îmbulzeală locul întrunirii);

- avertizarea repetată a poliției, după ce s-a acordat par-

ticipanților termen rezonabil pentru a părăsi locul întrunirii (avertizarea repetată poate fi sonorizată și pînă la expirarea termenului acordat, dacă se constată că participanții nu intenționează să părăsească benevol locul întrunirii);

- chiar și după avertizarea repetată, poliția nu va întreprinde măsuri active de dispersare a întrunirii, decît după ce va fi solicitarea reprezentantului administrației publice locale. Organul poliției va întocmi proces-verbal pe faptul dispersării forțate a întrunirii, indicînd motivul și temeiul.

Conform art.23 al Legii nr.26, participanții răspund, după caz, civil, contravențional, sau penal pentru acțiunile lor, în conformitate cu legea.

Organizatorul poate fi tras la răspundere administrativă pentru desfășurarea întrunirii fără depunerea declarației prealabile în modul stabilit de prezenta lege sau pentru desfășurarea întrunirii contrar prevederilor declarației. De asemenea, poartă răspundere pentru acțiunile participanților doar dacă în instanța de judecată se dovedește că participanții au acționat la chemarea sau instigarea organizatorului.

Ministerul Afacerilor Interne reiterează că este transparent în acțiunile sale și are ca prioritate apărarea drepturilor fundamentale ale omului, prevăzute de legislația națională și actele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Cor. DREPTUL



niza întruniri doar împreună cu o persoană cu capacitate deplină de exercițiu.

Organizatorul este obligat, conform art.18, să asigure desfășurarea întrunirii în condiții legale, doar în forma, în locul și în termenul indicate în declarația prealabilă și să nu admită abateri semnificative de la acestea. În acest scop el trebuie să desemneze un coordonator și să anunțe administrației publice locale numele acestuia, de asemenea, este în drept să creeze un aparat propriu de menținere

me ale organizatorului, să se abțină de la acțiuni care pot împiedica desfășurarea întrunirii și de la incitarea la astfel de acțiuni și să părăsească întrunirea la cererea organizatorului și/sau a reprezentantului autorității administrației publice locale ori a organului de poliție.

Crearea condițiilor necesare pentru desfășurarea pașnică a întrunirii, în conformitate cu art.20, este atribuită în sarcina autorităților administrației publice locale. În acest scop, autoritatea locală

stau în asigurarea securității persoanelor, respectarea drepturilor și intereselor lor, menținerea ordinii publice și asigurarea securității circulației rutiere în locurile de desfășurare a acestora.

Reprezentantul autorității publice locale este în drept să atragă atenția organizatorilor asupra cazurilor de încălcare a prevederilor legii sau a condițiilor din declarația prealabilă. Dacă se constată cazuri de încălcare a ordinii publice, sau a prevederilor art.8 din Legea nr.26, reprezentantul

Moldova, la un pas de regimul liberalizat de vize cu UE?

Republica Moldova ar putea trece, în următoarele luni, oficial la cea de-a doua fază de negocieri a Planului de Acțiuni RM-UE în domeniul liberalizării regimului de vize. Asta dacă, Uniunea Europeană va constata că țara noastră a îndeplinit toate condițiile necesare în acest sens. Declarațiile au fost făcute de viceministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Natalia Gherman, și Directorul general al Serviciului pentru Afaceri Interne al Comisiei Europene, Stefano Manservisi, care au participat, recent, la deschiderea lucrărilor mesei rotunde internaționale cu genericul „Contribuția partenerilor estici la programul de la Stockholm”.

Evenimentul a întrunit reprezentanți ai instituțiilor naționale și internaționale din statele membre ale Uniunii Europene și țările Parteneriatului Estic, organizații internaționale, misiuni diplomatice ale statelor membre ale UE în Republica Moldova, experți internaționali și reprezentanți ai societății civile.

În cadrul mesei rotunde, participanții au discutat despre necesitățile și perspectivele de implementare a reformelor în țările Parteneriatului Estic, axîndu-se pe identificarea noilor priorități de cooperare cu UE în domeniile justiției și afaceri interne. De asemenea, au fost formulate o serie de recomandări în vederea intensificării colaborării între statele partenere și țările comunitare.

Republica Moldova, considera-

tă țara cea mai avansată din regiune în implementarea programelor și politicilor de gestionare a migrației, a împărtășit cu statele din Parteneriatul Estic experiența acumulată în acest sens.

Viceministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Natalia Gherman, a prezentat ultimele evoluții înregistrate de Republica Moldova în direcția liberalizării regimului de vize, adoptarea cu succes a cadrului legislativ necesar, în special în domeniul securității documentelor și gestionării frontierelor și migrației, inclusiv readmisia. Natalia Gherman a accentuat necesitatea continuării reformelor prevăzute în Planul național de acțiuni privind liberalizarea vizelor. Mai mult ca atât, potrivit viceministrului de Externe, țara noastră a început deja implementarea obiec-



tivelor din faza a II-a a Planului ce vizează Blocurile I (securitatea documentelor) și II (migrația, managementul frontierei și readmisia).

La rîndul său, Directorul general al Serviciului pentru Afaceri Interne al Comisiei Europene, Stefano Manservisi, a apreciat progresele realizate, menționînd că Republica Moldova are toate șansele să obțină un re-

gim liberalizat de vize, mai devreme sau mai tîrziu. Oficialul european a atenționat, însă, că acest lucru se va împlini doar dacă țara noastră va îndeplini toate cerințele necesare și va merge în continuare pe calea reformării.

În cadrul vizitei în Republica Moldova, Stefano Manservisi a avut

Vize. Oficialul a participat și la reuniunea Înălților Oficiali RM-UE ai dialogului privind liberalizarea regimului de vize. La reuniune au fost puse în discuție ultimele evoluții în implementarea Planului de Acțiuni RM-UE privind liberalizarea regimului de vize în rezultatul celui de-al II Raport de Progres al Comisiei Europene, prioritățile în implementarea fazei II și anume Măsurile Adiționale ale Programului Național de Implementare a Planului de Acțiuni, adoptate recent de către Guvern. În cadrul aceluiași eveniment s-a convenit asupra ur-



o serie de întrevederi bilaterale cu reprezentanți ai Ministerului de Interne, Serviciului Grăniceri, CCCEC și Centrului Comun de

mătorilor pași în direcția dialogului RM-UE privind liberalizarea regimului de vize.

Lilia DUMINICA

Aprecierile experților privind eficiența Parlamentului în sesiunea septembrie-decembrie 2011

Parlamentarii moldoveni au devenit mai disciplinați și mai implicați în procesul decizional la ședințele în plen. Constatarea nu se referă, însă, la toți cei 101 deputați, unii dintre care nu au înaintat nici un proiect de lege și nu au participat niciodată, în decursul a patru luni, la dezbateri. Remarca aparține experților de la IDIS „Viitorul”, care au prezentat, recent, raportul de evaluare a eficienței activității Legislativului în sesiunea septembrie-decembrie 2011.

fost majorat cu 20 de milioane de lei în comparație cu cel din 2011. Potrivit experților IDIS „Viitorul”, alarmant este faptul că acest lucru se întâmplă în condiții de austeritate, iar societatea nu știe ce se face cu acești bani. „Bugetul Legislativului pentru 2012 a fost majorat cu

declarat politologul Eduard Țugui. Experții atenționează că lipsa unor date despre cheltuielile efectuate erodează imaginea instituției legislative. Pentru anul trecut, bugetul Parlamentului a constituit 71 000 000 lei.

Încă o problemă ține de faptul că nu există o inven-

parlamentare, IDIS „Viitorul” recomandă adoptarea unui sistem electoral mixt, în care jumătate din deputați să fie aleși pe circumscripții uninominale.

În altă ordine de idei, nu doar Parlamentul are rezerve la capitolul eficiență. Astfel, activitatea deputaților

o lege privind răspunderea ministerială. Experții nu dau vina, însă, doar pe membrii Cabinetului de Miniștri: „Și deputații au manifestat o înțelegere denaturată a noțiunii de „control parlamentar”, interpelările lor vizând doar instituții controlate de alte formațiuni decât cele din care ei înșiși fac parte”.

Menționăm că raportul privind eficiența activității Parlamentului reprezintă un exercițiu metodologic de evaluare a eficienței instituției legislative, în baza unor indicatori calitativi și cantitativi, colectați și interpretați de un grup de experți ai IDIS „Viitorul”: Eduard Țugui, Veaceslav Berbeca, Ion Tăbîrță. Cercetarea este coordonată de vicedirectorul IDIS, Leonid Litra, și apare cu sprijinul financiar al The Balkan Trust for Democracy.

IDIS „Viitorul” a monitorizat, în baza aceleiași metodologii, și sesiunea februarie-iulie 2011. La 8 aprilie 2011, institutul a semnat un acord de colaborare cu Secretariatul Parlamentului, care garantează accesul experților la ședințe. În continuare, experții politici ai IDIS se vor concentra și pe analiza calitativă a proiectelor de lege adoptate, pe lângă monitorizarea cantitativă a activismului Legislativului.

Lilia DUMINICA



peste o cincime față de anul precedent, de la 71 de milioane de lei la 91. Însă modul de formare și gestionare a acestuia este lipsit de orice transparență”, se menționează în raport.

„Ne-ar interesa să știm în ce măsură cheltuielile pentru deplasările în teritoriu sînt justificate. Or, nu avem o evidență a acestor activități, care sînt prevăzute de Regulamentul Parlamentului”, a

tariere a petițiilor venite de la cetățeni care au devenit proiecte de lege, fapt ce ar arăta în ce măsură procesul legislativ este conectat la necesitățile și așteptările oamenilor: „Pînă la urmă, rolul deputaților este de a comunica permanent cu cei cărora le datorează mandatul și nu se rezumă la declarații politice în plen”, este de părere politologul Eduard Țugui. Pentru a crește eficiența instituției

fiind „de unică folosință” de către cei care ar trebui să le execute. Or, aceasta denotă serioase dezechilibre de ordin instituțional, provocate în mare parte de lupta politică. Autorii raportului vin și cu soluții pentru a evita astfel de cazuri pe viitor: Pentru a ocoli inclusiv situațiile în care nici miniștrii nu iau în serios faptul că sînt scoși la rampă pentru a da explicații, e nevoie de a adopta

Sesiunea parlamentară din toamna-iarnă anului trecut a fost marcată de dezbateri încinse privind alegerea președintelui Republicii Moldova, fapt ce, în opinia experților, a perturbat procesul legislativ. Cu toate acestea, comparativ cu sesiunea precedentă, aleșii poporului au manifestat, totuși, mai multă disciplină și implicare.

Potrivit raportului, în perioada vizată, deputații au dus la bun sfîrșit trei pîtrimi din volumul de lucru prevăzut, față de 45% din sesiunea precedentă. Expertul politic Veaceslav Berbeca precizează, însă, că deși activismul a crescut, unii aleși ai poporului par să fie total deconectați de la procesul legislativ: „16 deputați nu au participat niciodată la dezbateri parlamentare, 12 - nu au adresat niciodată o întrebare sau propunere, ceea ce denotă lipsă de interes”.

O altă problemă ține de cunoașterea inițiativelor legislative. Astfel, modificările și completările la ordinea

de zi au constituit o treime din numărul punctelor incluse inițial. „Marea majoritate a deputaților, cu excepția celor din comisia care a venit cu propunerea de includere, nu cunoștea în prealabil care este conținutul și logica proiectului de lege”, afirmă Veaceslav Berbeca. Pe de altă parte, un deputat din cinci nu a venit niciodată cu o inițiativă legislativă, ceea ce pune sub semnul îndoielii competența persoanei respective.

Conform constatărilor experților, comisiile permanente, chiar dacă s-au întrunit uneori mai des decât a fost planificat, nu au fost la fel de generoase în a oferi publicului informații despre cele discutate. Astfel, pe site-ul Parlamentului nu sînt plasate stenogramele de la ședințe.

Autorii raportului califică drept lipsit de orice transparență modul de formare și gestionare a bugetului Parlamentului, care este în creștere. Bugetul Parlamentului pentru anul 2012 a

Bilanțul activității procurorilor întru prevenirea și combaterea traficului de ființe umane

Traficul de ființe umane rămîne a fi o problemă destul de gravă a societății noastre, ca rezultat al numărului mare de emigranți moldoveni. Lipsa locurilor de muncă, încălcarea constanței a drepturilor omului, acestea sînt doar cîteva dintre motivele pentru care cetățenii moldoveni iau decizia de a pleca peste hotarele țării, iar neinformarea face ca această problemă să devină mult mai gravă, generînd fenomenul traficului de ființe umane. Astfel, prevenirea și combaterea acestui flagel antiuman a fost și rămîne a fi una din direcțiile prioritare atît pentru autoritățile publice, cît și pentru societatea civilă, la nivel național, regional și internațional. Prin urmare, Procuratura nu este o excepție în acest sens.

Evaluînd activitatea de urmărire penală a cazurilor de trafic de persoane s-a constatat, că în anul 2011 au fost înregistrate în total pe țară - 372 infracțiuni ce se referă la categoria respectivă, dintre care: - 111 cazuri trafic de ființe umane; - 24 cazuri trafic de copii; - 14 cazuri de scoatere ilegală a copiilor din țară; - 105 cazuri de proxenetism; - 118 cazuri de organizare a migrației ilegale.

În decursul anului 2011 a fost finalizată urmărirea penală pe 208 cauze penale, dintre care - 174 cauze

penale au fost expediate în instanțele de judecată pentru examinare în fond, iar pe 34 cauze - urmărirea penală a fost încetată.

În perioada de referință instanțele de judecată au finalizat examinarea a 141 cauze penale din categoria traficului de persoane, în privința a 166 inculpați, inclusiv:

- 17 cauze penale privind traficul de ființe umane în privința a 20 inculpați;

- 2 cauze privind traficul de copii în privința a 2 persoane;

- 8 cauze privind scoaterea ilegală a copiilor din țară în privința a 8 persoane;

- 66 cauze penale de proxenetism în privința a 76 inculpați;

- 47 cauze de organizare a migrației ilegale în privința a 59 persoane;

- 1 cauză de organizare a cerșetoriei în privința unei persoane.

Pedeapsa închisorii a fost aplicată față de 15 persoane, dintre care 7 persoane au fost condamnate pentru comiterea traficului de ființe umane, 1 persoană pentru comiterea traficului de copii, 2 persoane pentru scoaterea ilegală a copiilor din țară, alte 2 persoane pentru proxenetism și 3 persoane pentru organizarea migrației ilegale.

Totodată, față de 40 persoane a fost aplicată pedeapsa închisorii cu suspendarea condiționată a execu-

țiilor pedepsei. Amenda a fost aplicată ca pedeapsă pentru 94 persoane condamnate.

Nefiind de acord cu soluțiile adoptate de judecătorești, 16 sentințe, în privința a 18 persoane au fost contestate de procurori la Curtea de Apel.

Activînd în conformitate cu obiectivele stabilite de combatere a cazurilor de implicare a persoanelor juridice în comiterea infracțiunilor de trafic de persoane (în special organizarea migrației ilegale), în perioada de raport organele de drept au început urmărirea penală în 9 cazuri în privința unor astfel de subiecte ale infracțiunii.

De asemenea, au fost trimise în judecată 9 cauze penale în privința persoanelor juridice, fiind pronunțate 6 sentințe de condamnare, inclusiv în 4 cazuri persoanele juridice au fost lichidate.

În activitatea de prevenire și combatere a traficului de ființe umane, procurorii au colaborat cu reprezentanții sectorului neguvernamental, precum și cu organizațiile internaționale: Centrul Internațional „La strada”, Centrul pentru Combaterea Traficului de Femei, Ambasada SUA în Republica Moldova, Organizația Internațională pentru Migrație, Misiunea OSCE în Republica Moldova și altele.

Cor. DREPTUL

Spectacol împotriva violenței în familie difuzat în 5 localități din țară

Violența în familie va fi subiectul unui spectacol ce urmează a fi difuzat în 5 localități din raioanele Leova și Orhei. La finele spectacolului, oamenii vor avea posibilitatea să discute cu asistenți sociali, psihologi, care îi vor îndemna să promoveze non-violența în localitatea lor. Activitatea este organizată în cadrul proiectului „Liber, puternic și protejat - spre un sistem mai bun de protecție a copilului în Moldova” și urmărește scopul sensibilizării publicului larg față de problema violenței vizavi de copii și femei.

Astfel, cca 1600 de persoane din orașele Leova, Orhei, satele Tomai, Ciocîlteni și Biești sînt invitați să urmărească piesa „Casa M” în perioada 28 februarie - 15 martie, în casele de cultură sau liceele din localitate. Spectacolul este realizat de Centrul de Arte „Coliseum”, fiind inspirat din istorii reale și reflectă viața unor femei și copii care au suferit în urma violenței în familie.

„Piesa vine să transmită un mesaj ferm ce îndeamnă publicul să acționeze în favoarea stopării violenței față de copii și femei și să dezgolească adevăruri despre societate, oameni, relații”, potrivit

unui comunicat al Centrului Național de Prevenire a Abuzului față de Copii.

La sfîrșitul fiecărui spectacol vor avea loc discuții publice referitor la fenomenul violenței față de femei și copii, cu participarea psihologilor, specialiștilor în domeniul protecției sociale, reprezentanților administrațiilor publice locale, ai altor instituții relevante în domeniu. Publicul larg va fi încurajat să se implice în campania împotriva violenței „Copilărie fără violență” și să transmită acest mesaj în comunitățile sale.

Proiectul „Liber, puternic și protejat - spre un sistem mai bun de protecție a copilului în Moldova” are scopul de a elabora și pilota în raioanele Leova și Orhei modelul de monitorizare, prevenire și asistență multidisciplinară a copiilor victime ale abuzului, neglijării, exploatării, precum și ai celor în situații de risc. El este implementat în perioada 2011-2013 în raioanele Leova și Orhei de către CNPAC și Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului (CIDDC) în parteneriat cu mai multe ministere și cu suportul UNICEF.

Procurorii investighează cazul produselor de teleshopping

Nu credeți în tot ceea ce vi se arată la televizor. Ne referim în acest caz la produse prezentate în cadrul teleshopping-urilor. Informați-vă bine înainte de a efectua astfel de achiziții, mai cu seamă a celor care sînt utilizate în scopuri medicale. Ele pot deveni destul de periculoase pentru sănătatea dumneavoastră.

Recent, Secția investigații financiar-economice a Procuraturii Generale a declanșat o cauză penală pe faptul abuzului în serviciu comis de persoane care gestionează activitatea a doi agenți economici (art.335 alin.(1) Cod penal).

Temei pentru pornirea procesului penal a servit sesizarea Inspectoratului Principal de Stat pentru Supravegherea Pieței, Metrologie și Protecție a Consumatorilor (IPSSPMPC), care invoca faptul că pe parcursul anilor 2010-2011 ar fi primit reclamații de la mai mulți consumatori, care s-au plîns pe produsele fizioterapeutice necalitative plasate pe piață de întreprinderile „Pradamirex” SRL și „Tectonica-Med” SRL.

Potrivit reclamanților, întreprinderile respective ar fi făcut publicitate la produse de teleshopping, care nu doar că nu le-ar fi adus beneficii sănătății, ci, în unele cazuri, le-ar fi agravat-o.

Potrivit Regulamentului privind stabilirea condițiilor de plasare pe piață și de utiliza-

re a dispozitivelor medicale, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.96 din 29.01.2007 „se permite plasarea pe piață și utilizarea dispozitivelor medicale numai cu condiția dacă a fost aplicată pe ele marca națională de conformitate „SM”, fapt ignorat de agenții economici menționați.

Aparatele plasate pe piață de întreprinderile „Pra-

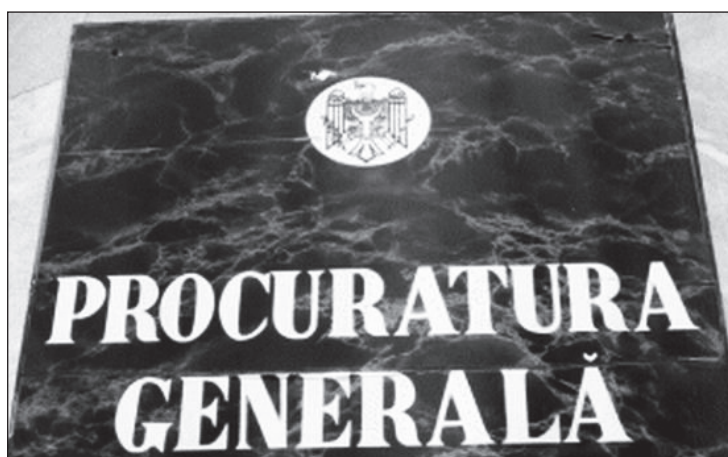
damirex” SRL și „Tectonica-Med” SRL, urmează a fi calificate ca dispozitive medicale, reieșind din definițiile expuse în Regulamentul menționat. În conformitate cu prevederile legale, responsabilii acestor întreprinderi urmau să se conformeze acestor prevederi pentru evitarea fraudelor, apărării drepturilor, protecției vieții, eredității, sănătății și bunurilor consumatorilor.

Dispozitivele reclamate, urmau să dețină declarații de conformitate, care se emit în baza certificatelor de conformitate, eliberate în rezultatul încercărilor de laborator acreditat conform legislației în vigoare.

Toate aceste rigori au fost ignorate de către factorii de decizie ai întreprinderilor „Pradamirex” SRL și „Tectonica-Med” SRL, plasînd neautorizat pe piață produse care trebuiau supuse controlului de stat, condiții în care se asigură protecția consumatorului din partea statului.

Pentru exercitarea urmăririi penale în continuare, Procuratura Generală a expediat această cauză penală Procuraturii Anticorupție.

Cor. DREPTUL



Escrocherie cu „donații” pentru apartamente la prețuri avantajoase

Secția investigații financiar-economice a Procuraturii Generale a pornit o cauză penală pe faptul escrocheriei comise de factorii de decizie ai Asociației Obștești „Centrul Dezvoltării Sociale”.

La baza procesului penal a stat sesizarea Inspectoratului Fiscal Principal de Stat.

În rezultatul controlului fiscal efectuat s-a stabilit că, sub pretextul de a fi incluși în lista doritorilor de a achiziționa apartamente la prețuri avantajoase pentru păturile social vulnerabile, asociația colecta prin înșelăciune „donații” a cite 53 lei de la fiecare persoană fizică care completa o anchetă socială.

Astfel, începînd cu anul 2010, prin intermediul mass-media au fost difuzate informații despre inițierea proiectului construcției locuințelor sociale și comercializarea acestora la prețuri reduse.

Pentru a determina sollicitanții, reprezentanții asociației prezentau acestora o anchetă socială care urma a fi completată, în temeiul căreia persoanele se includeau în lista potențialilor beneficiari de locuințe. Pentru formularul anchetei de la cetățeni se solicitau mijloace bănești sub formă de donații în beneficiul Asociației Obștești în sumă de 53 lei.

Potrivit investigațiilor efectuate, s-a stabilit că AO „Centrul Dezvoltării Sociale” nu dispune de proiecte imobiliare și terenuri pentru construcții și, respectiv, ilegal a colectat 30 104 lei de la 568 persoane.

Respectiva cauză penală a fost expediată pentru organizarea exercitării urmăririi penale, conform competenței Procuraturii sectorului Buiucani.

Cor. DREPTUL

Sindicatele din Moldova sînt îngrijorate de rata înaltă a șomajului în rîndurile tineretului

Sindicatele din Moldova au organizat o conferință axată pe problemele angajării tineretului în republică, potrivit Serviciului de presă al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova (CNSM).

După cum a menționat Stela Strătilă-Sîrbu, președintele Organizației de Tineret a CNSM, „rata șomajului în rîndurile tinerilor depășește de două ori media pe republică și la moment, șomer este aproximativ fiecare al doilea reprezentant al generației tinere în țară”.

În același timp, a continuat ea, datele Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă denotă că numai 27 la sută din cetățenii tineri ai țării sînt șomeri.

„Situația însă nu este chiar așa. Noi știm că mulți tineri nu se înregistrează la Bursa Forței de Muncă, iar rata șomajului în rîndurile tineretului atinge 50 de procente. Mulți tineri lucrează fără contract de muncă, adică ilegal, fără protecție socială sau economică. De aceea, sindicatele vin în ajutor angajatului, pot interveni, dacă lucrătorul este privat de unele drepturi”, a specificat S. Strătilă-Sîrbu.

În cadrul conferinței, președintele CNSM Oleg Budza a menționat că problema principală a tinerilor angajați constă în faptul că ei lucrează în principal fără contract de muncă și primesc salariul „în plic”.

Ca rezultat, angajatorii nu plătesc statului impozite și nu transferă bani la bugetul de stat”, a menționat O. Budza. Potrivit spuselor lui, deoarece în sectorul „economiei tenebre” sînt puse în circulație circa 3 miliarde de lei, statul nu are mijloace pentru implementarea diferitelor proiecte întru susținerea tineretului. „Această situație trebuie modificată cardinal”, a specificat președintele CNSM.

El a anunțat, de asemenea, că în viitorul apropiat sindicatele vor semna o convenție cu Confederația Patronatelor din Moldova, în care vor fi promovate interesele tineretului privind angajarea lor în cîmpul muncii.

„Cu patronatele vom susține negocieri despre condițiile de muncă, salarizare și asigurarea cu locuri de muncă. Vom promova proiectul Convenției colective cu privire la protecția socială a tinerilor la nivel național”, a declarat O. Budza.

SIGURANȚA TA CONTEAZĂ! Prevenirea jafurilor și atacurilor tîlhărești

În scopul prevenirii jafurilor și atacurilor tîlhărești, Ministerul Afacerilor Interne înaintează un set de recomandări, respectarea cărora, va asigura protecția bunurilor patrimoniale și integritatea corporală, atît a agenților economici, cît și a cetățenilor.

În locurile publice:

- evitați deplasările pe traseele situate în zonele mai puțin circulate;
- nu afișați ostentativ obiecte de valoare (lănțisoare, brățări, telefoane mobile etc.);
- țineți-vă poșeta sau servieta sub brațul din partea opusă traficului, în această manieră hoții nu vor putea acționa prin smulgere;
- evitați (ca pieton sau conducător auto) situațiile violente de pe stradă;
- cînd observați că sînteți urmărit/urmărită, deplasați-vă prin zone intens populate, chiar dacă acest lucru presupune schimbarea traseului și adresați-vă primului polițist întîlnit.

În spațiile comune ale imobilelor:

- la intrarea în imobil (bloc locativ, instituție, organizație, întreprindere etc.) fiți foarte atenți pentru a observa dacă în hol sau în zonele întunecate se află persoane dubioase;
- folosiți orice motivație pentru a evita să urcați în lift cu persoane necunoscute, instruiți-vă în acest sens și membrii familiei;
- cînd liftul nu lucrează, fiți atenți la cei care urcă odată cu dumneavoastră, păstrați distanța în timpul deplasării pentru a vă crea siguranță;

- evitați transportarea unor sume mari de bani fără măsuri corespunzătoare de siguranță.

În zona instituțiilor de învățămînt:

- instruiți-vă copiii să nu dețină asupra lor obiecte de valoare cînd merg la școală;
- dacă aceștia sesizează persoane dubioase în vecinătatea instituției de învățămînt, să anunțe imediat cadrele didactice sau personalul de pază;

- în cazul în care copilul dumneavoastră a fost agresat sau a fost martor la comiterea unei infracțiuni, sesizați imediat poliția.

ATENȚIE !

În cazul în care integritatea corporală sau viața vă sînt puse în pericol, renunțați la bunurile vizate de agresor.

Concomitent, rețineți cît mai multe semnale ale acestuia, și anume:

- ÎNĂLȚIMEA;
- TRĂSĂTURI CARACTERISTICE ALE FEȚEI;
- SEMNE PARTICULARE;
- VESTIMENTAȚIA;
- PARTICULARITĂȚI ÎN VORBIRE SAU COMPORTAMENT.

În mod de urgență anunțați telefonic poliția la numărul de telefon: 902 și depuneți o sesizare, în care să descrieți cele întîmplate, la cea mai apropiată secție, sector sau post de poliție.

Direcția informare și relații cu publicul a MAI

Asigurarea securității rutiere și prevenirea tamponărilor de pietoni – în vizorul serviciilor specializate ale MAI

În cadrul Direcției poliției rutiere a Ministerului Afacerilor Interne, a fost desfășurată ședința tematică „Asigurarea securității rutiere și prevenirea tamponărilor de pietoni”, avînd drept scop sensibilizarea opiniei publice privind starea actuală la capitolul accidente rutiere cu tamponări de pietoni.

Potrivit rapoartelor, în 78,5% pietonii au suferit din culpa conducătorilor auto și 21,5% din propria culpă. În context, expertul în reforma Ministerului Afacerilor Interne, Mihail Beregoi, a adus la cunoștință practica Lituaniei, unde utilizarea elementelor fluorescent-reflectorizante în rîndul pietonilor este o normă respectată cu strictețe, iar în cazul nerespectării acestei prevederi, la căderea nopții și în perioada cu o vizibilitate redusă, pietonii sînt penalizați.

Această practică a fost confirmată de către Painius Zelinskas, consultat din partea Lituaniei în cadrul Reformei MAI, care a subliniat că utilizarea elementelor fluorescent-reflectorizante a dus la o reducere semnificativă al numărului accidentelor rutiere cu implicarea pietonilor, menționînd că prezența acestora, sporește pînă la 5 ori distanța la care poate fi identificat un pieton, pe timp de noapte.

Conducerea Direcției poliției rutiere a prezentat invitaților un model de element fluorescent-reflectorizant, pe larg utilizat în mai

multe țări europene, exprimînd intenția distribuirii gratuite a acestuia în cadrul unei campanii sociale de amploare, pe întreg teritoriul țării. Scopul propus este de a informa pietonii despre existența și utilitatea acestor elemente în cadrul deplasărilor pe timp de noapte.

Inițiativa a fost salutată și de partenerii poliției rutiere, precum Forul Organizațiilor de Femei din Moldova, Automobil Club din Moldova, Uniunea Conducătorilor Auto etc.

Reprezentanții Primăriei mun. Chișinău au asigurat participarea preturilor de sector, unde situația accidentară are un nivel sporit, prin acordarea suportului la amenajarea spațiilor de trecere pentru pietoni. De asemenea, vorbitorii au menționat importanța educației rutiere nu doar în cadrul orelor opționale, dar și în cercul de familie, accentuînd că societatea are un impact semnificativ asupra formării conduitei copiilor și ulterioara percepție a riscurilor din traficul rutier.

În finalul ședinței, reprezentanții Direcției poliției rutiere au reiterat importanța întrunirii reprezentanților instituțiilor de resort și ai societății civile, accentuînd că o schimbare semnificativă pe dimensiunea siguranței rutiere poate fi obținută doar prin efort comun și acțiuni concrete.

Direcția informare și relații cu publicul a MAI

● La solicitarea cititorilor

Drepturile și obligațiile lucrătorilor pentru asigurarea securității și sănătății în muncă

Legea securității și sănătății în muncă nr. 186 din 10.07.2008 reglementează raporturile juridice ce țin de instituirea de măsuri privind asigurarea securității și sănătății lucrătorilor la locul de muncă. Această lege stabilește principiile generale privind prevenirea riscurilor profesionale, protecția lucrătorilor la locul de muncă, eliminarea factorilor de risc și de accidentare, informarea, consultarea, participarea echilibrată, instruirea lucrătorilor și a reprezentanților acestora, precum și liniile directoare generale privind aplicarea principiilor menționate. Dispozițiile legii se aplică în toate domeniile de activitate atât publice, cât și private și anume:

a) angajatorilor;

b) lucrătorilor;

c) reprezentanților lucrătorilor;

d) persoanelor care solicită angajarea în câmpul muncii, aflate în unitate cu permisiunea angajatorului, în perioada de verificare prealabilă a aptitudinilor profesionale;

e) persoanelor care desfășoară muncă neremunerată în folosul comunității sau activități în regim de voluntariat;

f) persoanelor care nu au contract individual de muncă încheiat în formă scrisă și pentru care dovada clauzelor contractuale și a prestațiilor efectuate se poate face prin orice alt mijloc de probă;

g) persoanelor care, pe durata ispășirii pedepsei în locuri de detenție, lucrează în atelierele instituțiilor penitenciare sau la alte locuri de muncă;

h) șomerilor, pe durata participării acestora la o formă de pregătire profesională.

Articolul 19 și 20 al acestei legi conține reglementări referitoare la drepturile și obligațiile lucrătorilor. Astfel, conform acestora, fiecare lucrător își va desfășura activitatea în corespundere cu pregătirea profesională și instruirea sa, precum și cu instrucțiunile de securitate și sănătate în muncă primite din partea angajatorului, astfel încât să nu expună la

tinat pentru păstrare;

c) să excludă deconectarea, schimbarea sau mutarea arbitrară a dispozitivelor de protecție ale mașinilor, aparatelor, uneltelor, instalațiilor, clădirilor și altor construcții, precum și să utilizeze corect aceste dispozitive;

d) să comunice imediat angajatorului și/sau lucrătorilor desemnați orice situație de muncă pe care au motive întemeiate să o considere un pericol grav pentru securitatea și sănătate, precum și orice

vitătea lucrătorului;

g) să însușească și să respecte instrucțiunile de securitate și sănătate în muncă.

Fiecare lucrător este în drept:

a) să aibă un post de lucru corespunzător actelor normative de securitate și sănătate în muncă;

b) să obțină de la angajator informații veridice despre condițiile de lucru, despre existența riscului profesional, precum și despre măsurile de protecție împotriva influenței factorilor de risc profesional;

c) să refuze efectuarea de lucrări în cazul apariției unui pericol pentru viața ori sănătatea sa, până la înlăturarea acestuia;

d) să fie asigurat, din contul angajatorului, cu echipament individual de protecție;

e) să fie instruit și să beneficieze de reciclare profesională în domeniul securității și sănătății în muncă din contul angajatorului;

f) să se adreseze angajatorului, sindicatelor, autorităților administrației publice centrale și locale, instanțelor judecătorești

pentru soluționarea problemelor ce țin de securitatea și sănătatea în muncă;

g) să participe personal sau prin intermediul reprezentanților săi la examinarea problemelor legate de asigurarea unor condiții de lucru nepericuloase la postul său de lucru, la cercetarea accidentului de muncă sau a bolii profesionale contractate de el;

h) să fie supus unui examen medical extraordinar, potrivit recomandărilor medicale, cu menținerea postului de lucru și a salariului mediu pe durata efectuării acestui examen.



pericol de accidentare sau de îmbolnăvire profesională nici propria persoană și nici alte persoane care ar putea fi afectate de acțiunile sau de omisiunile lui în timpul lucrului.

Pentru realizarea celor expuse lucrătorii sînt obligați:

a) să utilizeze corect mașinile, aparatele, unelte, substanțele periculoase, echipamentele de transport și alte mijloace de producție;

b) să utilizeze corect echipamentul individual de protecție pus la dispoziție și, după utilizare, să îl înapoieze sau să îl pună la locul des-

defecțiuni ale sistemelor de protecție;

e) să aducă la cunoștință conducătorului locului de muncă și/sau angajatorului orice caz de îmbolnăvire a lor la locul de muncă sau orice accident de muncă suferit de ei;

f) să coopereze cu angajatorul și/sau cu lucrătorii desemnați, atîta timp cît este necesar, pentru a face posibilă realizarea oricăror măsuri sau cerințe dispuse de inspectorii de muncă sau pentru a da posibilitate angajatorului să se asigure că mediul de lucru este în siguranță și nu prezintă riscuri profesionale în acți-

◆ Avocatul dvs. la domiciliu



La întrebări
răspunde juristul
Vitalie MODRÎNGĂ

? Dacă o familie intenționează să formeze o casă de copii de tip familial de care reguli generale ar putea să se conducă? Adică cîți copii ar putea să întrețină și cine poate fi în calitate de parte ai acestor copii?

Victoria PRIPA,
r-n. Drochia

Conform art.48 din Codul familiei, casa de copii de tip familial este o instituție particulară creată pe baza unei familii, ținându-se cont de situația materială și nivelul spiritual al acesteia, în scopul întreținerii parțiale și educației copiilor orfani și a celor rămași fără ocrotire părintească. Potrivit art.149 al aceleiași legi, casa de copii de tip familial se creează conform hotărîrii autorității administrației publice locale, adoptate în baza avizului autorității tutelare, a cererii părinților educatori și a actelor anexate la aceasta. În casa de copii de tip familial pot fi cel mult 7 copii, inclusiv copiii proprii ai părinților educatori, dar nu mai puțin de 3 copii plasați.

Articolul 150 prevede că pot fi părinți educatori persoanele cu domiciliul pe teritoriul Republicii Moldova, care au atins vîrsta de 25 de ani și ale căror calități morale și stare a sănătății permit îndeplinirea obligațiilor respective.

Nu pot fi părinți educatori persoanele:

a) decăzute din drepturile părintești;

b) declarate incapabile sau cu capacitate limitată de exercițiu;

c) eliberate de obligațiile de tutore (curator) din culpa lor;

d) care au fost adoptatori, dar adopția a fost desfăcută din culpa lor;

e) care suferă de boli cronice grave sau contagioase.

**Stimați cititori!**

Redacția va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar și cît mai concis, pe o foaie aparte.

Decupați cuponul și, împreună cu întrebarea Dvs, trimiteți-l pe adresa: Chișinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL	
Numele, prenumele:	
Adresa:	
<i>(martie 2012, nr. 8(411))</i>	

Citații în judecată

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentanților: SRL „Prezent Desig”, ÎI „Bunescu Serghei” și cet. Burlea Angela, pentru data de 29 februarie 2012, ora 11.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrîți unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de SRL „Tuna Plastic” privind anularea actului juridic.

Judecător

I. Gancear

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului ÎI „Cucoș Maria Comerț”, mun. Bălți, pentru data de 5 martie 2012, ora 13.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 221) în calitate de pîrît unde va avea loc examinarea cauzei civile a SA „Intermediar” privind declararea nulității contractului.

Judecător

A. Us

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Moraru Maria, pentru data de 7 martie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 59) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea lui Moraru Anton privind pierderea dreptului la spațiul locativ și radierea vizei de reședință.

Judecător

Ștefan Niță

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Moraru Tatiana, pentru data de 7 martie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 59) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea lui Moraru Anton privind pierderea dreptului la spațiul locativ și radierea vizei de reședință.

Judecător

Ștefan Niță

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Malac Valentin, pentru data de 19 martie 2012, ora 10.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 37) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea lui Sotnicov Serghei vs Executorul judecătoresc Oleg Ungureanu.

Judecător

Ion Țurcan

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SA „Hotelul Chișinău”, pentru data de 21 martie 2012, ora 12.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 46) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea „Moldcell” SA privind încasarea datorii.

Judecător

V. Efros

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Bostan Nicolae, pentru data de 23 martie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 42) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de Bostan Elena privind desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei alimentare.

Judecător

M. Pitic

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului ÎI „Calova Falear”, pentru data de 26 martie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 45) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea SRL „Hendrix Bail” privind încasarea datorii.

Judecător

Liubovi Brînză

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Guțu Eugenia, pentru data de 27 martie 2012, ora 14.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 59) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea lui Guțu Iurie privind desfacerea căsătoriei și stabilirea locului de trai al copilului minor.

Judecător

Ștefan Niță

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Glavațchii Nicolaie, Glavațcaia Alla, pentru data de 28 martie 2012, ora 15.45, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 48) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de IMGFL-8 privind încasarea datorii.

Judecător

Ecaterina Palanciuc

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Cravețchii Lilia, pentru data de 28 martie 2012, ora 16.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 48) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de IMGFL-8 privind încasarea datorii.

Judecător

Ecaterina Palanciuc

Citații în judecată

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Grajdian Vasile, pentru data de 28 martie 2012, ora 16.15, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 48) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de ÎMGFL-8 privind încasarea datoriei.

Judecător **Ecaterina Palanciuc**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Zalevski Tamara Fiodor, domiciliată: Chișinău, str. Ismail nr. 98/2, apt. 86, pentru data de 30 martie 2012, ora 15.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 66) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea lui Zalevski Nicolai privind rezoluționarea contractului de donație.

Judecător **A. Catană**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Elena Cefraga&Co”, cu ultimul sediu cunoscut: or. Florești, str. 31 August 1989, nr. 57, pentru data de 3 aprilie 2012, ora 13.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 67) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de „Hendrix Bail” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător **V. Brașoveanu**

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului ÎI „Nanu Betak Rodica”, pentru data de 21 martie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 615) în calitate de pîrît unde va avea loc examinarea cauzei civile nr. 2-1641/2012 intentată de reclamanții: Bejenari Rodica, Rotari Svetlana, Cazarean Irina, Balica Angela, Făurean Tatiana, Echim Natalia privind încasarea salariului.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Elena Cojocari**

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Ujevco Veaceslav Stepan, născut la 08.09.1972, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chișinău, str. Călărași nr. 60, pentru data de 27 martie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 605) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Ujevco Svetlana privind decăderea din drepturile părintești.

Judecător **Natalia Simciuc**

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-lor: Mocanu Vitalie și Mocanu Maria, pentru data de 2 aprilie 2012, ora 11.40, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 505) în calitate de pîrîți în cauza civilă nr. 2-1075/2012 la cererea lui Mocanu Alexei privind retragerea vizei.

Judecător **Galina Moscalciuc**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Ursu Anatol, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chișinău, str. Studenților nr. 7/3, apt. 27, pentru data de 21 martie 2012, ora 8.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 36) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de ÎMGFL 20 privind încasarea datoriei.

Judecător **Aliona Miron**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Corjov Victor și reprezentantului SRL „Pietrișul”, pentru data de 2 aprilie 2012, ora 15.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 20) în calitate de pîrîți în cauza civilă la acțiunea cet-lor: Manziuc Marina și Ermiș Svetlana privind anularea contractului individual de muncă.

Judecător **V. Hașco**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Cerlincă Sergiu, pentru data de 10 aprilie 2012, ora 8.45, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 30) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Cerlincă Victoria privind desfacerea căsătoriei și încasarea pensiei alimentare.

Judecător **Veronica Negru**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Fadeev Iurie Boreslav, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chișinău, str. Florilor nr. 12/3, apt. 38, pentru data de 12 aprilie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 36) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea reclamantului Curtev Igor privind restituirea împrumutului.

Judecător **Aliona Miron**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Fadeev Iurie Boreslav, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chișinău, str. Florilor nr. 12/3, apt. 38, pentru data de 12 aprilie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 36) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea reclamantului Curtev Igor privind restituirea împrumutului.

Judecător **Lilia Lupașco**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-lor: Cara Stepan, Cara Tatiana, Cara Maxim, pentru data de 17 mai 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 9) în calitate de pîrîți în cauza civilă intentată de ÎM „Direcția Gospodăriei Locativ Comunală Stăuceni”, intervenient accesoriu SA „Termocom” privind încasarea datoriei.

Judecător **Iurie Poținga**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet-lor: Grajdean Nelea și Grajdean Valeriu, cu domiciliul: mun. Chișinău, str. Studenților nr. 19/1, apt. 8, pentru data de 22 mai 2012, ora 14.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 33) în calitate de pîrîți în cauza civilă nr. 2-6902/2011, la acțiunea cet. Emelianov Alexandr privind încasarea sumei.

Judecător **Gh. V. Bîrnaz**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Malac Valentin, pentru data de 12 iunie 2012, ora 14.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 20) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea cet. Sotnicov Sergiu privind evacuarea.

Judecător **V. Hașco**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.299 CPC al RM, comunică despre pornirea procesului privind declararea lui Vulpe Alexei Ion, născut pe 01.01.1950, în satul Orehovici, regiunea Pscovsc, Federația Rusă, cu ultimul domiciliu: satul Orehovici, regiunea Pscovsc, Federația Rusă, ca dispărut fără urmă la cererea petiționarei Vulpe Ana, domiciliată în mun. Chișinău, str. Hipodromului nr. 5. În legătură cu pornirea procesului dat, solicităm persoanelor care dețin informații privind locul aflării persoanei dispărute (Vulpe Alexei Ion) să comunice instanței, Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău de pe str. Kiev nr. 3, bir. 14, pînă pe data de 12 aprilie 2012.

Judecător **Nina Arabadji**

Judecătoria Botanica mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Ursu Ina, pentru data de 12 martie 2012, ora 16.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 25) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea cet-lor: Ursu Tatiana, Ursu Oleg privind constatarea pierderii dreptului la spațiul locativ.

Judecător **S.Teleucă**

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Rangu Alexei, în calitate de pîrît, pentru data de 16 martie 2012, ora 11.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir.12) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea cet. Rangu Alexandra privind decăderea din drepturile părintești.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Viorica Mihaila**

Judecătoria Botanica mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Căpățînă Petru, pentru data de 30 martie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 25) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea cet. Pîrgari Anastasia către Consiliul municipal Sîngera și alții privind restituirea averii sau recuperarea valorii acesteia.

Judecător **S.Teleucă**

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Pasat Lilia, a.n. 30.04.1976, domiciliată: mun. Chișinău, bdul Dacia nr. 47, apt. 204, pentru data de 30 martie 2012, ora 12.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 15) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea cet. Peticaru Luminița privind încasarea datoriei.

Judecător **Luiza Gafton**

Judecătoria Botanica mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Bulgacov Ion, în calitate de pîrît, pentru data de 5 aprilie 2012, ora 14.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 17) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea BC „Euro Credit Bank” privind încasarea datoriei.

Judecător **Maria Țurcan**

Judecătoria Botanica mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Ursu Anatol, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chișinău, str. Studenților nr. 7/3, apt. 27, pentru data de 21 martie 2012, ora 8.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 36) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de ÎMGFL 20 privind încasarea datoriei.

Judecător **Maria Țurcan**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Tereza Nicolae, pentru data de 16 martie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 318) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Tereza Maria privind partajarea averii.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Ala Mafii**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-lor: Poiată Vitalie Gheorghe, Cozma Anatolie Trofim, Isacenco Miroslav Victor, pentru data de 21 martie 2012, ora 15.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 318) în calitate de pîrîți în cauza civilă intentată de OM „Invest Credit” SRL privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Ala Mafii**

ANUNȚ

În temeiul art.82 alin.(1) lit.e) din Legea cu privire la Procuratură și al Regulamentului privind modul de promovare în serviciu a procurorilor, Consiliul Superior al Procurorilor anunță concurs pentru ocuparea funcției vacante de procuror, șef-adjunct al Secției exercitare și conducere a urmăririi penale în Procuratura mun.Chișinău.

Candidații care întrunesc condițiile art.36 alin.(3) din Legea cu privire la Procuratură, pot depune dosarele de participare la concurs la secretariatul Consiliului Superior al Procurorilor (mun. Chișinău, str. Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni, nr.26) pînă la 23 martie 2012.

**Secretariatul
Consiliului Superior al Procurorilor
tel: 22-80-64**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Nahaba Alexandr Aurel, a.n. 07.10. 1979, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chișinău, Șos. Muncești nr. 162, apt. 121, pentru data de 20 martie 2012, ora 15.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 313) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea cet. Pleșco Feodor către Gorceac Natalia privind recuperarea prejudiciului cauzat în urma accidentului.

Judecător **Ludmila Ous**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Barba Diana, a.n. 01.07.1988, pentru data de 22 martie 2012, ora 14.15, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 308) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului privind decăderea din drepturile părintești.

Judecător **S. Daguța**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-lor: Voițehovscaia (Cernăuțan) Natalia, a.n. 12.05.1969 și Bolocan (Slănină) Ecaterina, a.n. 11.08.1988, pentru data de 3 mai 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 308) în calitate de pîrîți în cauza civilă intentată de Cernăuțan Vasile privind încasarea datoriei.

Judecător **S. Daguța**

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Pruteanu (Gheorghisenco) Tatiana, cu ultimul domiciliu: or. Orhei, str. 1 Mai nr. 1, apt. 3, pentru data de 12 martie 2012, ora 13.00, la ședința de judecată (Orhei, str. Vasile Mahu nr. 135, et. 1) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea cet. Dercaci Tatiana și intervenienților: Gherțescu Stanislava, ÎM „SCI Orhei” privind evacuarea din apartament și înlăturarea impedimentelor în folosirea spațiului locativ.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Viorelia Varaniță**

Judecătoria Călărași solicită prezentarea cet. Boț Ion, cu ultimul domiciliu cunoscut: or. Călărași, stradela a II-a Bojole nr. 9, pentru data de 16 martie 2012, ora 13.00, la ședința de judecată (Călărași, str. Alexandru cel Bun nr. 153, bir. 3) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Compania Internațională de Asigurări „ASITO” SA privind încasarea sumei.

Judecător **Marcel Juganari**

Judecătoria Briceni solicită prezentarea cet. Griciniuc Alexandru din satul Sadic, Cntemir, pentru data de 19 martie 2012, ora 15.00, la ședința de judecată (Briceni, str. Independenței nr. 5, bir. 3) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Griciniuc Alina privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **N. Chirtoagă**

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Pascari Irina, cu ultimul domiciliu: satul Mitoc, Orhei, pentru data de 22 martie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (Orhei, str. Vasile Mahu nr. 135) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Pascari Alexei privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Tatiana Troianovschi**

Judecătoria Florești solicită prezentarea cet. Catan Andrei Grigore, cu viza de reședință în satul Rublenița, Sorocea, și ultimul domiciliu: satul Roșieticii Vechi, Florești, pentru data de 26 martie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (Florești, str. M. Eminescu nr. 1) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Cenușa Rodica privind decăderea din drepturile părintești.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **A. Tuhari**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SC „Velios-V.B.” SRL, cu sediul: mun. Chișinău, bdul Moscova nr. 7/2, apt. (of.) 35, în calitate de pîrît, pentru data de 21 martie 2012, ora 13.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 55) unde va avea loc examinarea cauzei economice la cererea depusă de SRL „Microsif Auto” privind încasarea sumei.

Judecător **Maria Avornic**

Aniversări

Vladimir CRAVEȚ,
judecător, Drochia – 50 de ani

Mult stimat domnule Vladimir Craveț,

Aniversarea frumoasei dumneavoastră vârste este un minunat prilej pentru a vă adresa cele mai calde felicitări însoțite de cuvinte alese și sentimente de apreciere.

Avînd în suflet devotament și dragoste față de oameni, ați decis să vă dedicați nobilei munci de jurist. Și aceasta nu a fost o întâmplare, a fost un destin pe care îl urmați cu tenacitate, pentru care este cazul să vă copleșască sentimentul de mîndrie în cel mai pozitiv sens.

Și pe bună dreptate este justificat gestul nostru de a vă dori în această frumoasă zi sănătate cît mai multă, perseverență, noi realizări în activitatea de promovare a idealurilor dreptății.

La mulți ani!

(NOTĂ: În numărul precedent al publicației *Dreptul*, în mesajul de felicitare adresat judecătorului Vladimir CRAVEȚ a fost comisă o eroare privind vârsta omagiatului. Prin urmare, Vladimir CRAVEȚ, judecător, Drochia, și-a sărbătorit, recent, jubileul de 50 de ani.

Redacția *Dreptul* cere scuze judecătorului Vladimir CRAVEȚ, și tuturor celor care îl cunosc, urîndu-i omagiului, încă odată, tradiționalul dar și semnificativul – La mulți ani!)

Teodor CĂRNAȚ,
doctor habilitat în drept, conferențiar universitar,
Facultatea de drept, USM

Mult stimat domnule Teodor Cărnaț,

Popasul aniversar la care ați ajuns evidențiază tot mai mult deosebitele calități care conferă personalității dumneavoastră alura unui om demn de admirat, care prin asiduitate, cinste, perseverență, profesionalism, a atins culmi înalte.

Și pentru că una din aceste zile a fost cu totul și cu totul specială pentru dumneavoastră, vă adresăm și noi sublimе cuvinte de felicitare.

Vă urăm multă sănătate, fericire, viață lungă și împlinire, bunăstare și prosperare în familia dumneavoastră. Să vă bucurați și în continuare de respectul colegilor, de aprecierea criticilor obiectivi, de afecțiunea și dragostea celor dragi.

Vă dorim și pe viitor noi forțe creative, energie și succese mari.

La mulți ani!

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere: **Tudor Gujuman**, lector universitar, Facultatea de drept, USM; **Valentin Mărgineanu**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de drept, USM; **Serghei Școlnic**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de drept, USM; **Marina Anton**, judecător, CA, Chișinău; **Aurelia Cazaciu**, judecător, Criuleni; **Ana Panov**, judecător, CA, Chișinău; **Maria Muruianu**, judecător, Buiucani; **Victor Micu**, judecător, Rîșcani mun. Chișinău; **Valentin Verejan**, ex-judecător, Judecătoria Militară; **Victor Orîndaș**, vicepreședintele JEC; **Xenofon Ulianovschi**, vicepreședintele CA, Chișinău; **Constantin Stănilă**, judecător, Glodeni; **Ghenadie Bîrnaz**, judecător, Rîșcani mun. Chișinău; **Igor Botezatu**, judecător, Vulcănești; **Andrei Pînte**, prim-adjunct al Procurorului General; **Aurel Burlacu**, procuror Hîncești.

Mult stimat omagiati, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Apreciem străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile, astfel încît doar Dreptatea și Adevărul să triumfe.

Vă dorim să aveți parte, de acum încolo, doar de împliniri și realizări care să vă întregască deplin fericirea.

La mulți ani!

**membrii Consiliului de administrație
al Uniunii Juriștilor,
Echipa *Dreptul* și
Revista Națională de Drept**

**Echipa redacției Vă adresează un Apel
de unire și sprijin. Vă sîntem recunoscători
că sînteți abonații noștri și susțineți ziarul.
Noi avem nevoie de acest ajutor și vom
rămîne alături de Dvs.**

7 ponturi ca să învingi oboseala

Te lupți zi de zi cu iar-na asta: să răzbești ca să ajungi la stație, să nu degeri de tot în așteptarea transportului public, să nu aluneci pe gheață. Nu-i de mirare că te simți sfîrșit. Și iarna, chiar dacă calendaristic a plecat, realmente încă mai ține. Prin urmare, ai nevoie de cîteva ponturi ca să îți reîncarci bateriile.

1. *Consumă alimente care îți dau energie.* În această perioadă, ai nevoie de mai multe proteine decît în restul anului. Așa că să nu-ți lipsească de la masă carnea, lactatele mai grase și cerealele integrale - paste și orez. Respectă regula celor cinci porții zilnice de fructe și legume – vitaminele pe care ți le furnizează aceste alimente combat cel mai bine oboseala.

2. *Lasă țigările sau măcar redu numărul lor.* Ai impresia că fumînd te relaxezi, însă lucrurile stau pe dos: substanțele toxice din nicotină provoacă în timp multe boli care au ca simptom oboseala ce te sîcîie.

3. *Odihnește-te bine noaptea.* Zici că televizorul și computerul te relaxează după încă o zi grea? Greșești. Ele îți încarcă, de fapt, creierul cu imagini și gânduri care îți perturbă somnul.

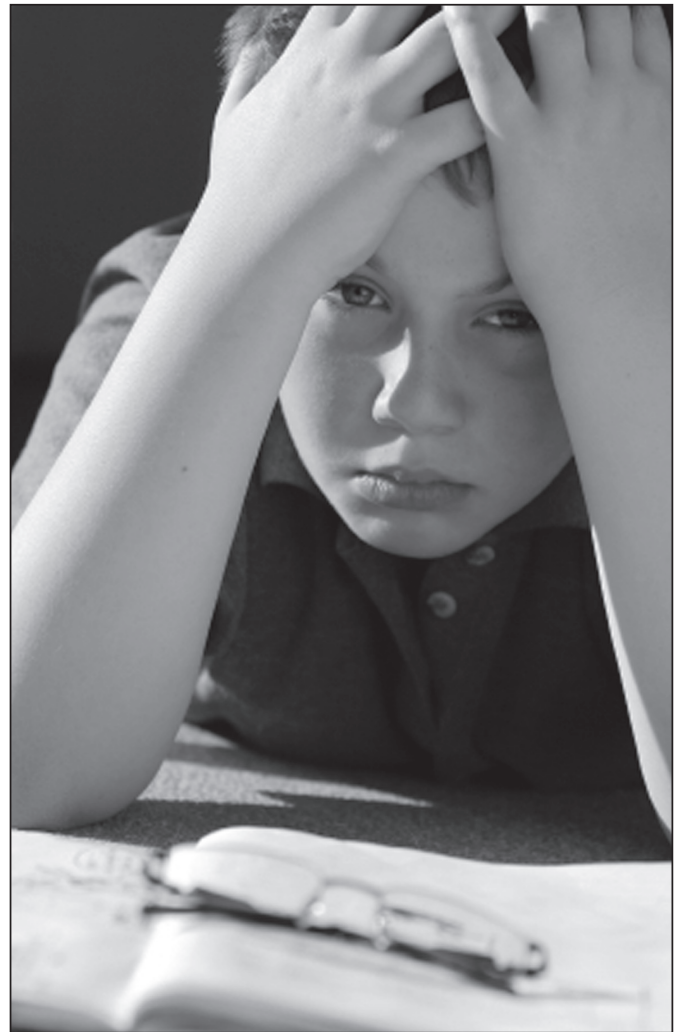
4. *Scoate aparatura electronică din dormitor.* Televizorul și calculatorul, combina stereo, chiar și radioul sînt nocive dacă stau aproape de patul tău: undele electromagnetice pe care le emit îți accentuează oboseala.

5. *Îmbracă-te comod la serviciu.* Hainele strîmte nu te lasă să te miști în voie și te fac să transpiri mai mult. Cele prea groase îți limitează mișcările și transpiri abundent. Costumul „la patru ace”, purtat zi de zi, poate fi un coșmar: cravata îți strînge gîtul și trebuie să o verifici des, ca să nu stea strîmb (un stres în plus pentru tine), iar sacoul devine incomod după niște ore de muncă.

6. *Apa și sucurile naturale te ajută.* Bea 1,5 - 2 litri de lichide zilnic – apă și sucuri din fructe proaspete. Organismul tău consumă multă energie și se deshidratează. Urmarea: reține toxinele, care îți dau dureri de cap, stări de slăbiciune și îți taie pofta de mîncare.

7. *Înconjoară-te de culori energizante.* Roșul îți dă energie, portocaliul și albastrul te relaxează, galbenul combate stresul, verdele îți odihnește privirea, violetul ajută creierului să lucreze, albul îți dă o stare

de bună-dispoziție. Alege sau rama pozei de familie culoarea care îți place și de pe birou. Ori dosarul cu



ține lîngă tine un obiect în nuanța respectivă: poate fi documente la zi, curea de la ceas sau eșarfa pe care o porți azi.

Vreți o memorie bună la bătrînețe? Mîncăți mai puțin

Cel puțin aceasta este concluzia care a reieșit în urma unui studiu demarat de o echipă de cercetători americani, care a investigat legăturile dintre mîncatul excesiv și accelerarea procesului de pierdere a memoriei la vîrste înaintate.

În primă instanță, cercetătorii au descoperit că persoanele care consumă mai mult de 2100 calorii zilnic ajung, în cele din urmă, să aibă o memorie mai slabă decît cele care au avut o dietă mai cumpătată.

Conform rezultatelor studiului, persoanele care au avut o dietă săracă în calorii, chiar și numai pe perioada bătrîneții, și-au păstrat mintea limpede și au întârziat considerabil declanșarea maladiei Alzheimer.

Cercetătorii americani au analizat obiceiurile alimentare ale unui eșantion de 1200 subiecți cu vîrste cuprinse între 70-89 ani, care nu sufereau încă de demență senilă. Pe baza testelor de memorie, a reieșit că 163 de persoane prezentau probleme de memorie, iar riscul acestei afecțiuni era de două ori mai mare pentru cei care consumau frecvent alimente bogate în calorii.

Oamenii de știință au împărțit subiecții în trei grupuri: într-unul au inclus persoanele care consumau între 600-1500

calorii zilnic, în al doilea pe cele care consumau 1500-2100 calorii, iar în ultimul grup, bătrînii care consumau între 2100-6000 calorii pe zi.

Între primele două grupuri nu s-au observat diferențe majore în privința testelor de memorie, dar persoanele din ultimul grup prezentau deja dificultăți notabile în a ține minți diverse lucruri.

Rezultatele studiului nu au fost încă publicate oficial, dar vor fi prezentate în cadrul conferinței anuale din aprilie a Academiei Naționale Americane de Neurologie.

Dr. Marie Janson din cadrul organizației Alzheimer's Research UK, declară că este imperios necesar să se efectueze cît mai multe studii pentru depistarea tuturor factorilor responsabili de apariția demenței senile, pentru identificarea unor posibile legături între acești factori și maladia Alzheimer.

Un studiu de anvergură mai mică, efectuat în urmă cu doi ani, denotă că persoanele care au gene ce predispun la obezitate tind să dezvolte la maturitate creiere mai mici, iar la bătrînețe au un risc crescut de demență, comparativ cu persoanele cu o greutate corporală situată între limitele normale.

Caleidoscop

Cei care gîndesc pozitiv au șanse să trăiască mai mult

Cei care gîndesc pozitiv au șanse să trăiască mai mult, potrivit unui studiu realizat de un grup de oameni de știință din Elveția. În cadrul cercetării au fost luați în calcul și factorii de risc, precum fumatul, alcoolismul, bolile cronice sau hipertensiunea arterială, care influențează speranța de viață.

La experimentul început în anii 70 au participat peste 8000 de oameni. Treizeci de ani mai tîrziu, toți

au fost diagnosticați, iar cercetătorii au descoperit că oamenii care au gîndit pozitiv în privința stării lor generale de sănătate au trăit mai mult decît pesimiștii. Bărbații pesimiști aveau de 3,3 ori mai puține șanse de supraviețuire decît cei care gîndeau pozitiv.

În cazul femeilor, cele cu o gîndire negativă prezentau un risc de 1,9 ori mai mare de a muri decît cele care se autoevaluau pozitiv.



FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova

Universitatea de Studii Politice
și Economice Europene
„Constantin Stere” din Moldova

Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-sef:

Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA, Lilia DUMINICA,

Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ

Redactor-stilizator: Corina BERZOI

Machetator: Maria BONDARI

Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.

DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641.

BC Banca Socială.

BIC:BSOCDM 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor
publicate nu reflectă neapărat opinia redacției.
Redacția nu corespundează cu cititorii,
materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.

Tiparul executat la tipografia USM.

Indice – 21596

Tiraj 4600

Com. 9 sp